

IZRAELYJE PRASIDĖJO SMARKIOS KOVOS

AR JUNGTINĖS TAUTOS SUGEBĖS SUSTABDYTI VIDURINIŲ RYTŲ KARĄ?

NEW YORKAS. — Prasidėjus karo veiksams Izraelyje, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba buvo suaukta nepaprasto posėdžio, kuriame Izraelio ir Egipto atstovai kaltino viens kitą už karo veiksmų pradėjimą. Taryba pasiūlė tuoj sustabdyti karo veiksmus ir paskelbti paliaubas. Baltieji Rūmai paskelbė, kad visi įvelti į karą kraštai turėtų kooperuoti su Jungtinėmis Tautomis. Jų sekretorius apeliavo į bekariaujančias valstybes tuoj nutraukti karo veiksmus.

Izraelio ambasados Londone ir Washingtone paneigė žinią, kad Izraelio daliniai pradėję karą pirmi. Prezidentas Johnsonas sužinojo apie karą Viduriniuose Rytuose vakar 4 valandą ryto. Jo spaudos sekretorius George Christian pareiškė, kad šis bereikalingas, griauantis karas atneš tragiškas pasekmes, jei jis nebus tuoj pat sustabdytas. Jis nurodė, kad prezidentas Johnsonas pataria visoms valstybėms klausyti Jungtinių Tautų nutarimo.

Amerikos ambasada Tel Avive pradėjo deginti savo slaptus dokumentus. Visi Amerikos piliečiai buvo įspėti tuoj pat išvažiuoti. Nėra jokių garantijų, kad Amerikos ambasada galės parūpinti transporto priemones, jei padėtis Izraelyje dar pablogėtų.

Kas pradėjo karą?

Londono spaudoje išreiškiamas nusteibimas, kad karas prasidėjo. Čia manoma, kad karą pradėjo Izraelis. Jis tačiau mielia norėtų, kad didžioysis valstybės karą sustabdytų.

Klausimas, kas pradėjo karo veiksmus yra labai svarbus. Prancūzijos prezidentas de Gaulle praėjusią savaitę įspėjo savo kalboje, kad ta valstybė, kuri pradės karo veiksmus, negaus iš Prancūzijos jokios paramos. Izraelis, kuriam svarbu gauti lėktuvų dalis, nes jo aviacija turi nemažai prancūziškų lėktuvų, dėl tūto Prancūzijos nusistatymo daugiau nukentėtų už arabų valstybes.

Sakoma, kad prezidentas de Gaulle nusivylęs, kad Izraelis karo nepradėjo anksčiau, kol į diplomatinius manevrus nebuvu dar įveltos Amerika, Britanija ir Sovietų Sąjunga. Dabar jis nenorės užimti aiškios pozicijos prieš sovietus ar prieš amerikiečius.

Egipto viceprezidentas šį trečiadienį turėtų atvykti į Washingtoną. Sakoma, kad jis bandys įtikinti prezidentą Johnsoną, kad Egipto pozicija yra teisinga. Jordane lankosi Irako viceprezidentas, kuris prisijungė prie Egipto-Jordano savitarpio pagalbos sutarties.

Izraelyje esą korespondentai praneša, kad gyventojų tarpe jaučiamas lyg palengvėjimas, kad įtempimas pagaliau pasibaigė ir dabar vienaip ar kitaip klausimas bus išspręstas ginklo jėga. Izraelyje viešpatuojąs didelis pasitikėjimas savo kariuomene. Generolas Dayanas pareiškė savo įsakyme kariuomenei, kad Izraelis arabus nugalės. Jis pabrėžė, kad Izraelis nesiekia arabų žemių. Jo vedamas karas yra gynybos karas.

Diplomatinė veikla

Nato valstybių taryba susirinko nepaprasto posėdžio, kuris buvo visai slaptas. Londone premjeras Wilsonas vėl pasiūlė konfliktą išspręsti keturiom didžiosiom valstybėm. Jis pasiūlė tuo reikalu pareiškimus So-

IŠ VISO PASAULIO

LANŠINGAS. — Mičigano valstija nutarė pakelti vedybų ceremonijų kainas iš 3 dol. iki 10 dol. Kadangi Michigane be tėvų sutikimo tuokiami 18 metų sulaukę jaunuoliai, iš kaimyninių valstijų čia kasmet suvažiuoja tūkstančiai vestis užsimanusių jaunuolių. Manoma, kad kainų pakėlimas sumažins jaunimo vedybas.

ČIKAGA. — Miesto Parodų valdyba nutarė pradėti naują statybos projektą — atstatyti sudegusius McCormick Place rūmus. Tam tikslui paskirta 60 milijonų dolerių.

MIAMI BEACH. — Pietinių Babilistų konvencija, didžiausia Amerikos protestantų grupė, pritarė Amerikos laikysenai Vietname, kol ten bus pasiekta teisinga ir garbinga taika.

PARYŽIUS. — Jūrininkų streikas Prancūzijoje sustabė garsiojo keleivinio laivo "France" išplaukimą į New Yorką.

STOCKPORTAS. — Anglijoje vėl nukrito keleivinis lėktuvas. Žuvo 72 keleiviai, skridę namo iš Ispanijos kurortų. Dvylika asmenų liko gyvi. Tai jau antra oro nelaimė per 24 valandas. Šeštadienį vienas britų lėktuvas nukrito Pirėnų kalnuose. Ten žuvo 88 asmenys.

HONG KONGAS. — Komunistinės Kinijos radijas ragina Hong Kongo gyventojus sukilti ir nuversti britų kolonialinę valdžią.

viety Sąjungos premjerui Kosyginui, prezidentui de Gaulle ir prezidentui Johnsonui.

Nei Sovietų Sąjunga nei Amerika viešai nieko nepareiškė dėl prasidėjusio karo ir nepaiškino savo politikos. Užkulisuose vyksta įtempta diplomatinė veikla. Britanija daro spaudimą Jordano karaliui, kad jis nepradėtų kariuomenės žygio į Izraelį. Jordanas iki šiol invazijos nepradėjo, pasitenkindamas artilerijos ir aviacijos veikla. Jordano strateginė pozicija yra geresnė už Egipto. Jis gali lengvai perkirsti Izraelį per pusę. Jordanas Jeruzalėje užėmė kalną, ant kurio stovi Jungtinių Tautų paliaubų komisijos štabas. Sekretorius U Thantas pareikalavo kalną gražinti Jungtinėms Tautomis.

Pasaulio dėmesys nukreiptas į Jungtines Tautas. Teoretiskai, Jungtinės Tautos galėtų įsikišti į konfliktą. JT kariuomenė dar tebėra Egipte. Tas įsikišimas galėtų karo veiksmus sustabdyti, tačiau kartu galėtų sukelti diplomatinį problemų. Sovietai aiškiai remia arabus, o Amerika — Izraelį. Vienų ar kitų įsikišimas galėtų sukelti daug rimtesnį konfliktą.

Jei Jungtinės Tautos nesugebės išspręsti šito karo, jų orumas ir reputacija viso pasaulio akyse smarkiai nuokris.

Egipto kariai apmokomi, kaip prasiveržti pro pasienyje pastatytas spygliuotų vielų tvoras.

SPECKUI SKIRTA MIRTIES BAUSMĖ

PEORIA. — Teisėjas Herbertas Pashenas vakar paskelbė bausmę nuteistam aštuonių metų merginų žudytajui Richardui Speckui. Teismo sprendimas yra — mirtis ant elektros kėdės. Ji turėtų būti įvykdyta rugsėjo 1 dieną. Žmogžudystės įvyko pernai liepos 14 dieną. Teismas Peorijoje pripažino Specką kaltu bandžiu 15 dienų. Mirties sprendimas Illinois valstijoje automatiškai yra apeliuojamas aukštesniam teismui.

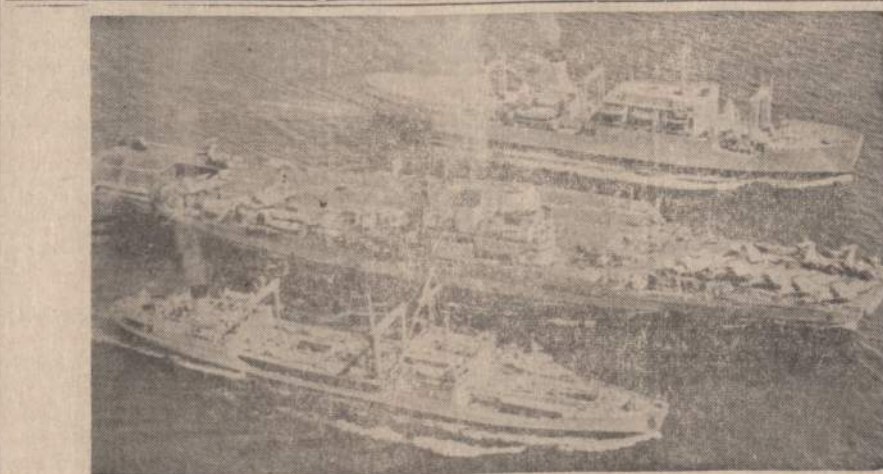
Specko advokatas Geraldas Getty jau pareiškė, kad jis kovos, kad jo klientas nebūtų nubautas mirties bausme. Advokatas didžiuojasi savo rekordū, nė vienas jo gintas nusikaltėlis ligi šiol nebuvo nubautas mirties bausme. Advokatas jau pradėjo kovą su prokuroru dėl Specko laikymo vietos. Jis reikalauja, kad Speckas būtų laikomas Cook County kalėjime. Prokuroras norėtų jį laikyti Joliet kalėjime.

Advokatas įvairiais legalistiniais manevrais gali nutolinti Specko bausmės vykdymą. Iš aštuonių pasmerktų mirti nusikaltėlių Cook apskrityje kalėjime vienas jau 13 metų išvengia mirties.

PORT HARCOURT. — Iš Nigerijos išvažiuoja amerikiečių šeimos. Laukiama prasidėsant karo tarp Nigerijos ir nuo jos atskilusios Biafros valstybės. Biafra paskelbė visuotinę mobilizaciją.

JOHANNESBURGAS. — Iš Pietų Amerikos į Izraelį ruošiasi važiuoti apie 2,000 žydų, pakeisti kariuomenės mobilizuotus vyrus ir moteris.

SAN FRANCISCO. — Kalifornijos episkopas vyskupas Kilmer Myers sukėlė savo bažnyčioje ginčų, pasiūlydamas, kad visi episkopai pripažintų Popiežių visų krikščionių bažnyčių galva.

Britų lėktuvnešis "Victorious" nesitraukia iš Vidurinio jūros. Paveiksle jis papildomas kuru, kad jo lėktuvai galėtų pakilti bet kuria kryptimi.

SEPTYNIOS ARABŲ VALSTYBĖS PASKELBĖ IZRAELIUI KARĄ

Mūšiai vyksta trijuose frontuose

KAIRAS. — Po trijų savaičių įtempimo Viduriniuose rytuose prasidėjo karo veiksmas. Egiptas pranešė, kad Izraelio aviacija pirmadienį auštant puolė Egipto aerodromus. Buvę numušti 44 Izraelio lėktuvai ir prarasti du Egipto. Karas prasidėjo trijuose frontuose. Kaire girdisi priešlėktuvinės artilerijos šūviai. Egipto aerodromai uždarė visiems civiliniams lėktuvams. Arabų radijas paskelbė, kad vieninga arabų kariuomenė žygiuoja į Tel Avivą.

Iš Vliko veiklos

Vliko taryba buvo susirinkusi gegužės 26 d. (Paprastiniai jos posėdžiai įvyksta maždaug kas du mėnesiai).

Šiame posėdyje Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas apžvalginame pranešime ir atsakydamas į gausius tarybos narių paklausimus — išsamiai nusiųtė savo patyrimus apsilankymų metu Europoj (ypač Romoje, Vatikane, Madride ir Paryžiuje), Hamiltone, Toronte, Clevelande ir Chicagoje.

Buvo paliesti visi su Vliko uždaviniais susiję įvykiai bei klausimai, šiuo metu iškylantį tarptautinę plotmę ir lietuvių visuomenę. Kartu buvo peržvelgtos galimybės susisiekti į tuos įvykius arba išspręsti klausimus.

Vliko vicepirmininkas J. Audėnas apžvelgė sausio 14-15 d. veiksnių konferencijos nutarimų vykdymo eigą ir painformavo tarybą, kad:

1) Siemet numatoma išleisti antra papildyta bei pataisyta 1965 m. išleistosios V. Vaitiekūno brošiūros Lithuania laida;

2) Baigiamas rengti sąrankos (folder) pavidalo informacinis leidinys apie Lietuvą, skiriamas dideliais kiekiais skleisti nelietuvių tarpe, ypač mokyklose;

3) Lietuvos Tyrimo Institutas priėmė Vliko pasiūlymą rengti knygą lietuvių tautos genocidui nušviesti ir jau kaupia jai medžiagą.

De to, tarybos nariai buvo supažindinti su Vliko valdybos priimtu Washingtone rengiamos Politinės Konferencijos (1967 m. spalio 21-22 d.) dienotvarkės projektu. Projektas netrukus bus pateiktas apsarstyti kitoms konferencijoje dalyvaujančioms organizacijom bei institucijom. Taryba taip pat buvo painformuota apie 1968 metų minėjimų lėšoms telkti komiteto ir informacijų tarybos prie Eltos sudarymą.

Čekistai maišosi tarp rašytojų

525 rašytojai buvo parinkti dalyvauti visos sovietinės imperijos rašytojų suvažiavime. Dalyvavo tik 473. Atseit, 52 — 10%! — neatvyko. (Anstulbinantis skirtumas, lyginant su "rinkimuose" dalyvaujančių skelbiamaisiais nušimčiais).

Iš Vilniaus buvo ištikimiausi, su A. Gudaičiu-Guzevičium (buvusiu vyriausiu čekistu Lietuvoje, vadovavusiu pirmosioms deportacijoms iš Lietuvos). Buvo, žinoma, Mieželaitis, Reimeris, Bieliauskas (redaktorai), Baltušis, Korsakas... Jų tarpe ir sunkiau suvaldomas J. Marcinkevičius. Bet toj rašytojų delegacijoje kažkodėl sėdėjo ir kompar-

Izraelio žiniomis, karą pradėjo egiptiečiai netoli Gazos. Izraelio kariuomenės štabo operacijų viršininkas paskelbė visuotinę mobilizaciją. Izraelio lėktuvai sunaikinę 150 Egipto lėktuvų pirmomis karo valandomis.

Sirijos, Jordano ir Irako lėktuvai puolė Haifos miestą, kur buvę sunaikinti žibalo valyklos įrenginiai. Haifos mieste pakilęs didelis dūmų debesys.

Sirija pranešė, kad jos daliniai žygiuoja į Izraelį. Sudanas, Kuwaitas paskelbė Izraeliui karą. Jordano kariuomenė apšaudė Jeruzalėje žydų valdomą miesto dalį. Mieste vykstančios atkaklios kovos.

Maskva remia arabus

Maskvos radijas pranešė, kad Izraelis puolė Egiptą. Egiptas tą žinią paremia, įrodindamas, kad vienas nelaisvėn paimtas žydų lakūnas turėjęs įsakymą šeštą valandą pulti Egipto Malig aerodromą. Tas įsakymas buvęs duotas lakūnui tris valandas prieš karo pradžią.

Jordano radijas sako, kad karaliaus Husseinis pats dalyvaudamas mūšiuose. Izraelio radijas pranešė, kad jo kariuomenė kovoja artilerijos, tankų ir aviacijos mūšius Sinajaus pusiasalyje. Lebano premjeras per radiją pareiškė, kad arabai toj nesiaus saugūs, kol bus Izraelis, kol arabai negyvena Palestinoje. Izraelio kariuomenės štabo viršininkas generolas Dayanas pareiškė, kad egiptiečiai stengiasi atkirsti pietinį Sinajaus galą. Egipto kariuomenė bando perkirsti Izraelį per pusę ir susijungti su Jordano jėgomis.

Arabų skaičiai didesni

Kare dalyvaujančių valstybių kariuomenių skaičiai yra nurodomi šie: Egiptas turi 190,000 reguliarios kariuomenės vyrų ir 120,000 atsarginių. Izraelis turi 71,000 reguliarios ir 204,000 atsarginių. Sirija 61,000 vyrų. Jordanas 40,000, Irakas 8,000, Saudi Arabija 30,000, Libanas 11,000. Nežinia, kiek karvių atsitys Alžiras, Marokas ir Sudanas. Skaičiai yra nepalankūs Izraeliui, tačiau strateginiai Izraelis esąs daug geresnėje padėtyje. Egipto kariuomenei teks pristatyti amuniciją ir, svarbiausia, karviams vandenį apie 100 mylių per dykumas.

tijos sekretorius A. Barkauskas... (Tą liudija Tiesos red. atstovo D. Šniuko fotografija geg. 24). Pagrindinę vilniškių delegatų kalbą pasakė Guzevičius...

Lietuviai rašytojai — nereikšminga frakcija rusų rašytojų minioj. Suvažiavimas išrinko nesuskaitomai didelę valdybą, o ji išrinko 42 asmenų sekretoriatą: 28 (du trečdalius) rusų ir 14 kitokių. — po vieną iš kiekvieno "esėsėro"... Jų tarpe ir Mieželaitis... (E)

PASTABOS Į PASTABAS

Kaip p. Vl. Bakūnas spėja, kad šnarienė slapyvardis, taip ir aš negalėčiau paliudyti, ar Vl. Bakūnas ne slapyvardis.

Kadangi autoriai tikrąjį savo asmenį išreiškia savo darbais, raštais, tai šiuo atveju ne taip svarbu žodis šnarienė ar Bakūnas, kiek jų straipsniuose nagrinėjamos mintys. Iš to susidaro pavardės ar slapyvardžio reikšmė, lyg simbolis.

Apie dabartinių mūsų pavardžių ir pravardžių simbolinę reikšmę dar ne metas šnekėti, nors jų besikuriantį jau yra. Bet kam įdomu ras jų užbaigtų praeitį.

Tai p. V. Bakūną ir kaip jis pats pripažįsta, priešingą jam šnarienę geriausiai pažįstu iš jų straipsnių.

P. Vl. Bakūnas savaip smagiai užgavo bene visiems rūpimą reikalą 1966.V.5 d. Naujienose. Atsiliepė p. šnarienė 1966. IX. 8, 18 d. "Laisvoje Lietuvoje". 1967.V.4 ir 5 d. vėl šarpiškai kalba Naujienose Bakūnas.

Jeigu šnarienė p. Bakūną iš jo paties straipsnių prisistatymo pavadinimo Naujuoju diplomato protokolo šefu (rodos taip), tai iš to paties jo prisistatymo nebūtų klaidinga supratusi esant liaudies meno žinovu, prasmės apibrėžėju ir jam, menui, vietos nurodytoju.

"Mano pagrindinė mintis tose pastabose būva ta, kad tautiniai rūbai nedemonstruoti pasimintinybėje ar televizijoje, kad mes nebūtume maišomi su Azijos ar Afrikos tautomis. Į mano pastabą, kad tautinis menas neatstovauja jokios kultūros, ji sako, kad menas yra viena iš pagrindinių kultūros apraiškų. Taip, mūsų tautinis menas yra primityvios kultūros apraška ir dėl to nėra ko juomi dangstyti ten, kur ne vieta. Tokiom "apraškom" pademonstruoti vieta parodos, muziejai ir mokslinės įstaigos, bet ne politinės institucijos, kokia laikytina Lietuvos pasiuntinybė. Daug stebėtis šnarienės filosofija šiuo reikalu ir netenka"... — rašo Bakūnas.

Vis tiek, ar būtų Bakūnas ar kitas naujasis tautodailininkas apie liaudies meno vertę ir jam skiriamą vietą tokią paskaitą paskelbęs, nebūtų tinkamesnio atsakymo, kaip senesniųjų tautodailininkų, savųjų ir svetimųjų, nuomonės, tyrinėjimai, darbai.

Prof. Pauliaus Galaunės veikalo "Mūsų Liaudies Menas" pradžioje įrašyta M. K. Čiurlionio, kūrėjo liaudies meno pagrindais, išėjusio savo darbais į pasaulį, tokia pagrindinė mintis.

"Liaudies menas turi būti mūsų meno pamatas, iš jo turi iškilti mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyje, yra grynas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas" (M. K. Čiurlionis, Antroji lietuvių dailės paroda, "Vilniaus žinios" 863 nr.).

P. Galaunė, šio vertinimo lydimas, atsiskundamas į svetimatų liaudies meno tyrinėtojų išvadas ir į lietuvių liaudies meną, parašė savo veikalą.

Į Bakūno tvirtinimą, kad tautinis menas neatstovauja "jokios kultūros", kad nebūtum sumaišomi tautiniais drabužiais su Azijos ar Afrikos tautomis, Galaunės atsakymas toks: "tautos dvasinės kultūros paminklai, kuriais pasireiškia kuriamoji galia, yra kalba, bei tautosaka — dainos, pasakos, patarlės, mįslės, padavimai — ir liaudies menas. Todėl mes tvirtiname, kad tiksliai tautiniais tauta yra gyva, tiksliai tuo ji atsispiria prieš sunaikinimą, tiksliai tuo viena tauta skiriasi nuo kitos"... (..)

"Tie paminklai yra patys savaimė gyvi ir kalba apie savo kūrėjus amžiais" (..) "todėl liaudies menas yra prieinamas ne vien tik kuriančiam tautai, bet visai žmonijai. Tauta liaudies meną daugiau, negu kuo kitu įneša savo indelį į bendrąjį žmonių kultūros lobyną" (..). Ne iš kur kitur, kaip iš liaudies meno pradų yra kilęs iš ekspresionizmas. Todėl šiandien menas teorininkai taip daug ir kalba apie liaudies meną. Visos Euro-

Skautės Chicagoje sveikina generalinį Lietuvos konsulą dr. Petrą Daužvardį.

J. Gierštikiuo nuotrauka

pos, išsiilgusios gilių meno idėjų tyrinėtojų dėmesys daugiausia yra nukreiptas į įvairių tautų liaudies meną". (..) "Jis yra tas grynas šviežias vanduo, nepastebimai salinas kiekvienos dienos troškulį". — "Tai yra ryškiai, taisyklingai ir graži kalba, kurioje nėra nereikalingų žodžių, nereikalingų periodų, tuščių frazių".

Jeigu taip būtų, kaip Bakūnas teigia, kad mes tautiniais drabužiais sumaišomi su Azijos ar Afrikos tautomis, tai Galaunė nurodo kodėl: "Greičiausiai dėl to, kad mes patys dar gerai to savo tautos turto nežinome, neišmokome tinkamai liaudies meno puslapius skaityti".

Tai trumpas ir aiškus p. Bakūnui ir kitiems tos pačios filosofijos atsakymas.

Nors dabar greičiausiai dėl nemokėjimo liaudies meno puslapių skaityti ar dėl užmiršimo, ar per gilaus įsiskaitymo į bendrius puslapius kai kas liaudies meną iš savo gyvenimo varo; bet ir šnarienės filosofija ir daugumas mūsų tautos tebesiremia čiurlioniškąja, galauniškąja ir tolygia filosofija kitų.

Tai įrodo laisvų ir pavergtų Europos tautų visur — daugtūkstantinėse iškilmėse, šventėse, demonstracijose... žydėte žydėjimas ir gyvas bangavimas tautiniais drabužiais. Kas tokiose tautų iškilmėse lankosi, visi mato ir supranta, kad tautiniai drabužiai (liaudies menas) nėra Azijos ar Afrikos tautų savybė, "privilegija", bet visų šimtmečiais kūrusių ir tebekuriantųjų tautų vaizdinė priemonė, "gryna kalba" išsiskirti iš kitų ir parodyti savo tautos dvasios ūgį.

Niekur neteko nei girdėti, nei skaityti, kad Europos tautos skirtingais tautiniais drabužiais būtų lydinamos į vieną masę ar maišomos su Az. Afr. tautomis, arba Az. Afr. tautos su Europos tautomis!

Masėje nežiūrėjimai, neatspėjimai pasislėpė, apsisiautęs masės bendrinė išvaizda.

Taigi ne tautiniai drabužiai eina tautų maišomąją pareigą, bet akys, niekad tautinių drabužių neskyrusios, ar praradusios pastabumą skirti.

Į tokius žiūrovus nei televizijoje, nei pasiuntinybėje nėra prasmės lygiuoti, nes būtų lygiavimas ne į saulės šviesą, bet į šešėlį. Argi tokie žiūrovai yra kokia nors priežastis mums nusivalkstyti tautinius drabužius? Sąmoningesnieji žiūrovai, išgirdę iš pranešėjo, paskaitę užrašą, kokia čia tautybė, dažnai matydami, skirs ir iš išvaizdos: regimasis vaizdas giliau įsminiga sąmonėje ir ilgiau pasilieka, negu garsinis.

O Azijos ir Afrikos tautos, būdamos tautos, savo kūrybine galia susikūrusios tautinius drabužius, jais dėvėdamos, matyte mato, kas jų, kas ne!

Tas "Azijos, Afrikos" ir kitos "afrikiškos", gaudamos viena po kitos nepriklausomybes, įsakmiai kalba, kad jų primityvus liaudies menas, tautiniai drabužiai, ne tik nekludo, bet padeda išieiti į savarankišką gyvenimą.

Pats Bakūnas pripažįsta, kad tokių valstybių vadai matomi

diplomatinuose priėmimuose, apsirengę tautiniais drabužiais. Jeigu jų už tai nežemina ir atskirų vietų, kad nesumaišytų ar nenustelbtų frakų, jiems neapstebimai salinas kiekvienos dienos troškulį". — "Tai yra ryškiai, taisyklingai ir graži kalba, kurioje nėra nereikalingų žodžių, nereikalingų periodų, tuščių frazių".

Jeigu taip būtų, kaip Bakūnas teigia, kad mes tautiniais drabužiais sumaišomi su Azijos ar Afrikos tautomis, tai Galaunė nurodo kodėl: "Greičiausiai dėl to, kad mes patys dar gerai to savo tautos turto nežinome, neišmokome tinkamai liaudies meno puslapius skaityti".

Tai trumpas ir aiškus p. Bakūnui ir kitiems tos pačios filosofijos atsakymas.

Nors dabar greičiausiai dėl nemokėjimo liaudies meno puslapių skaityti ar dėl užmiršimo, ar per gilaus įsiskaitymo į bendrius puslapius kai kas liaudies meną iš savo gyvenimo varo; bet ir šnarienės filosofija ir daugumas mūsų tautos tebesiremia čiurlioniškąja, galauniškąja ir tolygia filosofija kitų.

Tai įrodo laisvų ir pavergtų Europos tautų visur — daugtūkstantinėse iškilmėse, šventėse, demonstracijose... žydėte žydėjimas ir gyvas bangavimas tautiniais drabužiais. Kas tokiose tautų iškilmėse lankosi, visi mato ir supranta, kad tautiniai drabužiai (liaudies menas) nėra Azijos ar Afrikos tautų savybė, "privilegija", bet visų šimtmečiais kūrusių ir tebekuriantųjų tautų vaizdinė priemonė, "gryna kalba" išsiskirti iš kitų ir parodyti savo tautos dvasios ūgį.

Niekur neteko nei girdėti, nei skaityti, kad Europos tautos skirtingais tautiniais drabužiais būtų lydinamos į vieną masę ar maišomos su Az. Afr. tautomis, arba Az. Afr. tautos su Europos tautomis!

Masėje nežiūrėjimai, neatspėjimai pasislėpė, apsisiautęs masės bendrinė išvaizda.

Taigi ne tautiniai drabužiai eina tautų maišomąją pareigą, bet akys, niekad tautinių drabužių neskyrusios, ar praradusios pastabumą skirti.

Į tokius žiūrovus nei televizijoje, nei pasiuntinybėje nėra prasmės lygiuoti, nes būtų lygiavimas ne į saulės šviesą, bet į šešėlį. Argi tokie žiūrovai yra kokia nors priežastis mums nusivalkstyti tautinius drabužius? Sąmoningesnieji žiūrovai, išgirdę iš pranešėjo, paskaitę užrašą, kokia čia tautybė, dažnai matydami, skirs ir iš išvaizdos: regimasis vaizdas giliau įsminiga sąmonėje ir ilgiau pasilieka, negu garsinis.

O Azijos ir Afrikos tautos, būdamos tautos, savo kūrybine galia susikūrusios tautinius drabužius, jais dėvėdamos, matyte mato, kas jų, kas ne!

Tas "Azijos, Afrikos" ir kitos "afrikiškos", gaudamos viena po kitos nepriklausomybes, įsakmiai kalba, kad jų primityvus liaudies menas, tautiniai drabužiai, ne tik nekludo, bet padeda išieiti į savarankišką gyvenimą.

Pats Bakūnas pripažįsta, kad tokių valstybių vadai matomi

priklausomybę, bet ji yra ilgal užtrukusioje kovoje ir bus toliau galingiausias, (sakykime, vienas iš galingiausių) veiksnys lietuvių bei išlaikyti, kad, suskambus laisvės varpai, būtų kas į tą laisvę atsiliepia!

Pasiuntinybės sodyba Vašingtone (Ji p. Bakūnui ir užkliuvo) kas nežino, yra Nepriklausomos Lietuvos valstybės iškarpa "miniatura". Kadangi valstybės negali būti be tautos, būtų nusikaltimas ir blogas pavyzdys, jeigu mūsų pasiuntinybėje ir diplomatinuose priėmimuose nebūtų atstovaujama ir tauta. Pasiuntinybės šeimininkai, nebūtų šeimininkai, jeigu to nežinotų.

Tai ir mūsų p. Kajeckienė, p. Bakūno mokoma, priekaištuoja, kad už diplomatinuose priėmimuose tautiniais drabužiais dėvėjimą, tikime nepabūgs ir jų nekeitinės fabrikiniais mados aparais! Neišmes (tiesa, tinka į muziejų) ne etnografiniais tautiniais drabužiais aprenktų lėlių, vaizduojančių lietuviškas vestuves. Neišmes nė kitų šakų liaudies meno. O diplomatus, svečius, kaip apdovanodavo liaudies meno kūrinius, taip ir to-

liau apdovanos...

Tautiniu menu didžiuojasi ir tautiniai drabužiais rengiasi tautos gimusios, bet ne sukurtos, — kurios tą meną turi.

Jeigu nesidžiuoti, nematyti, jeigu tiek vyrų ir moterų, iškilmingomis progomis apsirengusių tautiniais drabužiais, ne skiriant nei politinių demonstracijų, nei diplomatinų priėmimų...

Iš čia išplaukia p. Bakūnui atsakymas į jo pašaipingą išvadą: "Galima pasidaryti išvadą, kad Amerika beveik turėtų būti dėkinga lietuviškam "Dypy", kad jis čia gerai įsikūrė".

Amerika, "Dypy" sukurta, ne tik "turėtų būti", bet iš tikrųjų yra dėkinga už jos sukūrimą gerų "Dypy" čia įsikūrimu. O labiausiai dėkinga ką nors nauja čia atnešusiam, kad ir savo tautos meną. Apdovanoja premijomis lietuviškus darželius, sodus, namus, tautodailės parodas, lietuviškų valgių stalus... Didžiai vertina kaimiško "primityvus" liaudies stiliaus šventoves, kryžius ir t. t. Mokyklose iškelia pavyzdžiu "Dypy" vaikus, mokančius ir savo kalbą.

Jeigu tie visi "lietuviški Dypy" būtų prisitaikę, sutapę su tuo kas rasta, tik paskui sekioje, bet pro šalį nelenkė, šiandien Amerika nebūtų tokia, kokia yra.

Šį rašinį laikau nepilnu įvadu į gerb. Bakūno idėjų išaiškinimą ir iš lietuviško taško atremimą. Atremimas labai svarbu, ypač 1968 m. rengiantis kuo reikšmingiausiai pabrėžti mūsų tautos kūrybinį kelią ir valstybę. Čia prireiks, be visa kita, ir liaudies meno dar plačiau — tautinių drabužių. Ar bus įmanoma, kad ir Tautinių Šokių šventė, jeigu jaunimas, paveiktas atpeikiantųjų straipsnių nusivilkęs tautinius drabužius ir sušė juos į muziejų. Ar už tai jis būtų kaltas? K. Zeikiūtė

KO PODGORNŲ KELIAVO Į BUDAPESTĄ

Vengrai turi naują anekdotą. "Kokiu reikalu sovietų Rusijos politikierius Podgornys buvo atvykęs į Budapeštą?"

"Jis norėjo sužinoti, kaip turkai išbuvo Budapešte per 150 metų".

Safe Deposit Boxes

Jeigu Jūs savo vertybes laikote nesaugioje vietoje, kur jos gali būti ugnies sunaikintos, pavogtos arba kur nukištos, štai Jums svarbus pranešimas. Mes dabar Jums siūlome standartinio dydžio saugumo dėžutę už nedidelę \$4.00 nuomą metams. Labai maža suma pilnai apsaugai.

"WHERE PEOPLE MAKE THE DIFFERENCE"

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted, Chicago/Phone 523-2800/Assets over \$29,000,000/A. J. Aukers, President

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4³/₄% **5¹/₄%**

on savings accounts

on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D. 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE.,

CHICAGO, ILLINOIS 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagamintų prekių labai prielaimomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Mes mokame

4³/₄%
per annum

ant visų sutaupų

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470

August Saldukas
Chairman of the Board

INVEST IN UNIVEST*

PELNINGAS IR

SAUGUS BŪDAS

TAUPTYTI

Terminuoti sutaupų laktalai (certificates) neša 5 1/4%.

Nuo spalio 1 d.
mokame

4³/₄%

metinius dividendus

investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILL.

Phone: WYndmarket 1-3070

Member of the

UNITED STATES SAVINGS

INSURED

UP TO \$100,000

BY THE

INSURANCE CORPORATION

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

*** Universal Investment Share Account**

Subscription Rates: In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months. 10 cents per copy, 10 c. on Saturday. Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestiuose metams \$16.00, pusei metų \$8.50, trims mėnesiams \$4.50, vienam mėnesiui \$1.50.

APŽVALGA

Vidurio Rytų krizė

Egipto prezidentas Gamal Abdel Nasser, kuris tituluoja save ir Jungtinės Arabų Respublikos prezidentu, uždarė Aqaba įlanką Izraelio laivams, tuo būdu sukeldamas pavojingą taikai krizę Viduriniuose Rytuose.

Izraeliui daroma daug žalos ir yra pažeidžiama jo teisė susisiekti jūros vandenišiu su kitomis šalimis. Bet Nasseris grasina: jei Izraelis bandys prasilausti jėga per jo paskelbtą blokadą, tai Egiptas laikys tai karo veiksmu ir puls Izraelį su tikslu jį "sunaikinti."

Iš šitų faktų, rodos, aišku, kas yra šito konflikto kaltininkas. Tačiau Sovietų Rusija kaltina Izraelį ir žada stoti į talką Egiptui, jei tarp Egipto ir Izraelio kils karas. Kuo ji pateisina tokį savo šališkumą Nasserio naudai? Juk ne Izraelis Egiptui, o Egiptas Izraeliui pastojio kelią?

Išvaizduokime pavyzdį: žmogus nori eiti iš savo namų į vidurmiestį, kur yra krautuvės ir kur jisai nori nusipirkti maisto, kuro ir kitokių reikalingų daiktų. Tačiau to žmogus kaimynas, pasigriebęs lazda, liepia jam neiti ir grasina duoti jam per galvą, jeigu jisai neklausys. Ar tas kaimynas elgiasi teisingai? Ar žmogus, kuriam jo kaimynas keisinas atimti judėjimo laisvę ir grasina smurtu, neturi teisės už savo teisę kovoti?

Panašiai elgiasi Nasseris Izraelio atžvilgiu. Pateisinimo tokiam smurtui nėra. Tačiau Rusijos valdžia, užėmusi aiškiai neteisingą pro-nasserisšką poziciją, stengiasi ją paremti tuo, kad Izraelį užtaria Jungtinės Amerikos Valstybės ir D. Britanija. Jei Amerika eina su Izraeliu, tai Rusija turi remti Egiptą!

Šitokia politika veda tiesiog į karą. Bet tą kenksmingą tarptautinei taikai poziciją užėmė

Maskva, o komunistų partijos, paskirę jį nariu ir spauda pučia į Nasserio dūdą. Pz. vietiniame lietuvių komunistų leidinyje rašo V. Andriulis: "... N. Y. Times' rašytojas C. L. Sulzberger bando kaltinti Jungtinės Arabų Respublikos prezidentą Gamalį Abdelį Nasserį. "Bet argi Nasseris pradėjo šaltąjį karą? "H. S. Trumanas, užsuktas Churchillio, pradėjo šaltąjį karą."

Be to, Andriulis visai neteisingai bando pristinti kaltę dėl šaltojo karo JAV prezidentui Trumanui.

Marshallo Planas. Šaltasis karas prasidėjo tarp Sovietų Sąjungos ir JAV po to, kai Sovietų Sąjungos diktatorius Stalinas atmetė Amerikos pagelbos siūlymą padėti karo nuteriotoms tautoms, ir uždraudė savo satelitams tą pagelbą imti. Antrasis pasaulinis karas, kurį pradėjo Hitleris, susitaręs su Stalinu, padarė be galo daug žalos daugumai dalyvausių kare valstybių. Jų pramonė buvo sugriuvus, prekyba suirus, žemės ūkis apleistas; masėms žmonių grėsė badas. Tada prezidentas Trumanas paskirtas valstybės sekretoriumi George C. Marshall (buv. armijos generalinio štabo viršininkas) iškėlė mintį, kad Jungtinės Amerikos Valstybės sutiks teikti finansinę ir ekonominę pagelbą nukentėjusioms dėl karo šalims, jeigu jos ištirs, kiek tos pagelbos joms reikia, ir susitars su Amerikos administracijos atstovais, kaip ji turi būti skirstoma.

elį, uždarydamas Aqaba įlanką Izraelio laivams ir kitų šalių laivams, vežantiems prekes į Izraelį? Nasseris elgiasi panašiai, kaip Hitleris. Hitleris anamet pradėjo karą su Vakarais dėlto, kad buvo prižadėjęs jį remti Rusijos diktatorius Stalinas. Nasseris nerizikuotų išprovokuoti naują pasaulio karą, jeigu jo neskatintų tos pačios Rusijos dabartiniai diktatoriai.

Bet Nasseris turėtų atsiminti, kas atsitiko su Hitleriu, ir, kol dar nevēlu, susivaldyti.

LAIŠKAS IŠ LENKIJOS

Jūsų atsiųsto čekagiškio lenkiško laikraščio iškarpoje Lenkijos PKO įstaiga vadinama "Polska Kasa Opieki". Tikrumoje ta įstaiga vadinasi "Powszechna Kasa Oszczednosci", o gyventojų kalboje sutrumpintai "PeKaO". Ji yra visame krašte labai populiaru, nes joje yra dauguma krašto taupytojų santaušos. Naujų Metų knygų subalansavimo proga laikraščiai skelbė, kad PKO kasos balansuose žymisi 6 ar 7 milijardai zlotų.

Pekao visuose didžiuosiuose miestuose turi užsienių prekių krautuves su rūbais bei medžiagomis, vaistais, alkoholiniais gėrimais, rūkalais, šokoladais, kitais dalykais, bet pirkti juos galima tik už dolerius arba už kitą tvirtą užsienių valiutą. Už zlotus tos prekės neparduodamos ir tokiu būdu iš krašto išvejo-

ris, žinoma, buvo padarytas su prez. Trumano žinia ir pritarimu, tuojau atsiliepė Britanijos užsienio reikalų ministris Ernest Bevin (Darbo partijos veikėjas). Jisai susaukė šitam reikalui apsvaryti tarptautinę konferenciją, kviedamas į ją visas suinteresuotas tautas. Kvietimas buvo pasiųstas ir Sovietų Sąjungai, nes ji, gal būt daugiau, negu kitos šalys, nukentėjo dėl karo.

Kremlius svarstė, ką daryti su tuo kvietimu. Bet nutarė konferencijoje nedalyvauti. Tačiau visa eilė Rytų Europos tautų, buvusių Maskvos įjakoje, nutarė dalyvauti ir kai kuriuos pasiuntė į konferenciją savo atstovus. Taip padarė pvz. čekoslovakijos valdžia. Bet Maskva pabūgo, kad jos satelitai, imdami finansinę paramą iš kapitalistinės Amerikos, atsimes nuo rusiško komunizmo, ir įsakė jiems konferenciją boikotuoti!

Britų užs. reikalų ministerio suaukta konferencija, pasitar-dama su JAV vyriausybe, rūpestingai apsvarstė savo šalių padėtį ir paruošė nukentėjusiųjų dėl karo tautų šelpimo planą, pagal kurį buvo numatyta išleisti tarp 16 ir 17 bilijonų (tūkstančių milijonų) dolerių. Šis grandioziškas planas pagarsėjo, kaip Marshallo Planas. Jisai išgelbėjo Europą nuo ekonominės stagnacijos, bado ir politinės suirutės.

Sovietų Rusija, tą planą atmetusi, visai jį niekino, šmeižė JAV ir, kaip įmanoma, stengėsi joms pakenkti. Taip prasidėjo šaltasis karas — karas ne šaudomais ginklais. Sakyti, kad jį pradėjo Trumanas, yra piktas ir kvailas melas.

vensi ir, be to, dar kas mėnesį įsigysi geriausią kostiumą, žiemos paltą, gerus batus, pavasarinį paltą ir gerą skrybėlę...

Lenkijoje visko yra pakankamai: ir maisto ir rūbų, ir batų, ir laikraščių, ir automobilių, ir šaldytuvų, ir skalbimo mašinų, — žodžiu, visko. Tik turėk pinigų ir pirk!

Lenkijoje yra nemažai iš JAV atskraususių pensininkų, kurie gyvena ne kiek neblogiau, kaip didžiausias algas gaunantieji pareigūnai. Toliau noriu pakalbėti apie "staly pobyt". Tai yra užsieniečio arba kito krašto piliečio teisė nuolat gyventi Lenkijoje. Šita teisė nėra nauja pilietinė ir nekeičia užsieniečio turimos pilietybės, bet Lenkijoje yra svarbi tuo, kad galėtum gauti už čekio dolerį 72 zlotus.

Amerikos pilietis, turėdamas tą teisę, gali grįžti atgal į Ameriką ir ten pasilikti arba vėl grįžti atgal į Lenkiją.

"Staly pobyt" gavimui pirmiausia reikalinga, kad turintis butą Lenkijos pilietis per notarą garantuotų, jog duos neribotam laikui kambarį, pavyzdžiui, iš Amerikos atvykusiam JAV piliečiui, apsigirus jį slaugys ir bėdoje teiks jam visokeriopą pagalbą.

Su šituo raštu paduodamas prašymas miesto valdybai (Miej-sky Prezydium), prašant leisti nuolat apsigyventi jos mieste nurodytu adresu ir pažymint, kad iš miesto nieko neprąšys, nes gauni pensiją iš Amerikos.

Iš miesto valdybos gautas sutikimas pridodamas prie prašymo Milicijos Prezidiumui, prašant leidimo "na staly pobyt". Pridedama autobiografija ir užpildomas didelis klausimų lapas. Milicija prašymą apsvarsto ir višą bylą su savo pageidavimu pasiūnčia į Varsuvą. Per pusantro mėnesio byla yra išrišama — duodamas, ar neduodamas leidinimas.

Leo Kvecas

Buvo pasklides gandas, kad Shirley Temple (kairė) dabartinė polia Charles Black (dešinė), bus respublikonų partijos kandidatė į kongresą, bet ji pareiškė, kad ji į politiką neįsivels.

ANTANAS RAGAUSKAS

PILSUDSKIS IR LIETUVA

"Paskutinis Juozo Pilsudskio dramos aktas", gen. Żeligowskio quasi sukilimas ir Vidurinė Lietuva

3

"Veltui Tamsta vadini tas apgavystes, kurios vyksta Vilniuje ir Kaune, tarptautine teise. Iš tikrųjų aš stengiuos tą teisę apdrausti". Anglų generolas: "O kuo gi Tamsta pasiremsi?". Żeligowskis: "Gyventojais ir savo šautuvais". Anglų generolas ironiškai: "O iš ko gi tuos šautuvus gavote?". Żeligowskis: "Tikrinausiai ne iš p. Lloyd George'o ir jo bičiulių. Mūsų pokalbis neveda į jokį tikslą. Prašau Ponus rytoj ligi pietų apliešti Vilnių."

Rytdieną diplomatai ir svetimi kariškiai išvažiavo iš Vilniaus. Pasiliko tik prancūzų konsulas p. Comeau, kuris pareiškė didelį pasitenkinimą tuo, kas įvyko.

Lenkų vyriausybė, girdi, nepritarė (zdezawuował) gen. Żeligowskio "rebeliui" (sukilimui), pareiškdamą tą nepatirimą per min. pirm. Witosą seime X. 14 d., tačiau pažymėjo, kad nesims jokių represinių priemonių, nes, visuomenės grupės ir visa visuomenė remianti jo veikimo motyvus, įvykių užkluptas, minis-

tras Sapiega norėjo atsistatydinti, bet Pilsudskis nepriėmė jo atsistatydinimo, o lenkų diplomatai užsienio postuose, girdi, turėję pajusti krušą priekalbių bei pasmerkimų iš tų vyriausybių, prie kurių jie buvo akredituoti, ir beveik visos spaudos smarkias atakas.

Anglų ir prancūzų vyriausybės jau planavo prieš Vilniaus užėmimą padaryti intervenciją Pilsudskui, nes buvo gavusios žinių apie tai, tarp kitko, neabejotinai iš Karo Kontrolės Komisijos, kuri buvo priimta valstybės šefo X. 4 jo vyriausioj būstinėj Baltistogėj; į klausimą, kas bus su Vilnium, gavo šį atsakymą:

"Nenumatau žygio į Vilnių, bet negaliu užtikrinti, ar lietuvių provokacijos nepastums kariuomenės imtis nenumatytų žygių, ypatingai, kad divizija, operuojanti prie Lydos, suside-dia iš tų žemių gyventojų. Jei nebūčiau valstybes viršininku, bet veikčiau kaip karys, būčiau užėmęs Vilnių jau prieš savaitę" (Plk. Chardigny raportas iš Kauno Lygos Tarybai 1920. X. 11 d.).

Tai buvo lygu Komisijos perspėjimui, jog toks faktas gali įvykti. Chardigny nuvažiavo į Kauną, kur įspėjo Kauno vyriausybę, o Britų Karinės Misijos šefas Varsuvoje, gen. Carton de Wiart, X. 8 išvyko į Vilnių.

Anglijos ir Prancūzijos atstovų pasikalbėjimas su Pilsudskiu įvyko tik X. 12. Jie išgirdo iš jo, kad jei Sąjungininkai

mėgins reikalauti iš jo to, kas nesuderinama su jo išpareigojimais savo gimtojo krašte ir kariuomenės atžvilgiu, tai tuo atveju jis atsisakys nuo savo pareigų ir atsistos priešaky ginklo draugų, esančių dabar Vilniuje. Savo bendrame raporte apie pasikalbėjimus abu diplomatai patarė laikytis santurumo ir prancūzų savo vyriausybės, jog Pilsudskis patvirtino tik dvi galimybes: arba Lietuvos valstybė su Vilnium kaip sostine, išplėsta į Lydą, arba Vilnijos sujungimas su Lenkija. Gavęs tokį raportą, Curzonas nebereikalavo, kad Pilsudskis pasmerktų gen. Żeligowskio akciją ir apsiriboję, kad tą reikalavimą atliktų lenkų vyriausybė, bet ir čia jis susitiko su Sapiego atsakymu. Tuo pat metu Sapiega perspėjo Sir Percy Loraine'ą, kad Sąjungininkai nedaleistų atsistatydinti Pilsudskui, kuris jau įteikė atsistatydinimą. Tai, ką didžiosios valstybės šiuo reikalu daro — pasakė Sapiega — gali užtraukti katastrofą ant to krašto (atsėit, Lietuvos. A. R.) ir ant jų galvų.

Prancūzijos vyriausybę, kuri nepasitiekė Pilsudskiu dėl jo antirusiško planų, gatava buvo priimti jo atsistatydinimą be dramos. Bet Curzonas jau X. 21 painformavo savo pasiuntinį Varsuvoj, jog "apsvačiusi bylą, Anglų vyriausybė nusprendė, kad visokie konkretūs projektai lenkų-lietuvių byloje turi išeiti iš Tauty Lygos". Taigi konfliktas sugrįžo į tarptautinės institucijos forumą, kur veikdama iš-

imtinai sutalkymo (konciliacijos) metodu. Tiesa, Lyga, sakoma, turėjo ekonominių sankcijų baubą, bet tai buvė tik, kaip dabar priimta sakyti, popierinis ūgras. Tą pat dieną sužinota, kad premjerui Witosui ir ministrinėj Sapiegai spaudžiant, Pilsudskis atsistatydinimą atsiėmė.

Užkulisuose

Šitai, autorius rašo, vystėsi įvykiai oficialiu keliu, gana plačiai žinomu. Bet kuri laiką, girdi, buvęs ir kitas kelias, tuo met viešai nematomas ir nežinomas. Gen. Żeligowskui Vilnių užėmus, niekas politiniuose ir diplomatinuose sluoksniuose neabejojo, kad tai įvykis su vyriausio vado ir valstybės viršininko pritarimu. Bet kaip ir kodėl tas atsitiko? Ir p. k. Okūlicz paaiškina.

Jau 1902 m. Pilsudskis rašė slaptame leidiny "Kova" (Walka) apie federalinius ryšius Lenkijos (Krolestwa Polskiego) ir Lietuvos. Yra žinomi jo vėlesni pasisakymai, jau kaip Valstybės viršininko, lietuvių delegacijai 1918 m. gruodžio mėn., garsiname atsisaukime Vilniuje 1919 m. balandžio mėn., įvairiomis progomis ir pasikalbėjimuose. Neslėpė tų savo pažiūrų ir nuo svetimų valstybių atstovų, kurie jį nuolatai spaudė, kad nedarytų ofenzyvų į rytus.

Pilsudskio planai suorganizuoti praci-tų laikų Lenkijos teritoriją federacijos pagrindu yra išdėstyti su visu aiškumu paskelbtų jo korespondencijų iš to laikotarpio, kada jis buvo Valstybės virši-

ninkas ir Vyriausias vadas: laiške Paderewskui iš 1919 m. gegužės mėn., paskelbtame Leono Wasilewskio knygoje "Pilsudskis, kokią aš pažinau (Pilsudski jakim go znalem)"; laiškuose gen. Sosnkowskui iš 1919. IV. 29 ir premjerui Skulskui tų pat metų gegužės 6 d., gen. Šepetyckiui iš 1919. VII. 22 ir kituose, paskelbtuose "Nepriklausomybėje" (w "Niepodległości") (metrašty VII iš 1962) ir Juozo Lobodowskio tiksliai sukomentuotose savnirašty "Widomosci" (Nr. 949 iš 1964. VI. 7). Lietuvos atžvilgiu, K. O. rašo, aiškiai suformuluotą koncepciją randame Pilsudskio instrukcijoj, duotoj Leonui Wasilewskui, kai jis 1919 m. rugpjūčio mėn. su mjr. Kasprzyckiui važiavo į Kauną tartis su Lietuvos vyriausybe, kuri instrukcija yra atspausdta minėtoj knygoj. Laiške Paderewskui iš 1919. V. 31, atspausdame tame pat "Nepriklausomybės" metrašty, Pilsudskis kartoją 4 punktus instrukcijoj, duotoj kun. Sapiegai, kai šis priėmė lenkų atstovo pareigas Londone. Pirmas punktas, skamba taip: "Remti norą jungtis su mumis visų tautų, esančių tarp Lenkijos ir Rusijos, atseit, jungtis ne su Rusija, bet su Lenkija, žinoma, tederacijos pagrindu".

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

Telef. PRespect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikėtai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpUBLIC 7-7868

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 WEST 63rd STREET
Kampas 63-čios ir California.
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak.
Seštadi. 2-4 val.
Trečiadieniais uždaryta.
Ofiso telefonai: 476-4042
Rezid. tel.: WAlbrook 5-3048

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadieni. nuo 1-5, treči.
ir seštadi. tikėtai susitarus

Ofiso telefonai: HE 4-5758; rez.: HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 WEST 51st STREET
Valandos: pirmadi., antradi., ketvirtadi.
ir penktadi. 2-9 val. vak.
Seštadi. 10 val. r. iki 1 val. popiet.
Ligonius priima pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti HI 3-0001.

Ofiso telefonai: HE 4-1414, rez. RE 7-5867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadi. uždaryta
Ofiso telefonai: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Ofiso telefonai: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadi., ketvirtadi. 5-8 val. vak.,
antradi., penktadi. 1-4 popiet.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt.,
nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v.
Seštadi. nuo 2-4. Trečiadieniais ir
kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpUBLIC 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadieni.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
KARTIENAS

KENOSHA-RACINE, WIS.
Sesės ir Broliai Lietuviai!

1941 metų birželis buvo vienas iš skaudžiausių mėnesių lietuvių tautos gyvenime. Tai mėnuo, kada Sovietų Rusija po vienu metu Lietuvos okupacijos, pradėjo masinį lietuvių tautos naikinimą — trėminimus.

Šiuos įvykius paminėti ir pagerbti išstremtus ir žuvusius tautiečius Racine ir Kenosha A. L. Tarybos skyriai ruošia minėjimą, kuris įvykis birželio mėn. 11 d., 3 val. sv. Petro parapijos salėje, 3100-23 Street, Kenosha, Wisconsin.

Programoje trumpa pulk. J. Kazitėno paskaita ir meninė p. Jarienės paruošta programa.

Tikimės, kad Jūs ir Jūsų artimieji pasistengsiti šiame minėjime dalyvauti. Rengėjai

Paminėtas dešimtmetis
Gegužės mėn. 28 d. virš dviejų šimtų asmenų buvo susirinkę

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirmadi., antradi., trečiadi.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-4195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
visuomenės skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-8195

Ofiso telefonai: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: 767-2141 Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIوبا
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. PULASKI ROAD
Val.: pirmadi., antradi., penktadi. 1-4
ir 6-8 v. v.; ketvirtadi. 5-8 v. v.;
seštadi. 10-2 val.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bاندازai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 9-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
1455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.

VALANDOS: 1 val. p. p. iki 8 val.
(trečiadi. uždaryta), seštadi. 10 ryto
iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

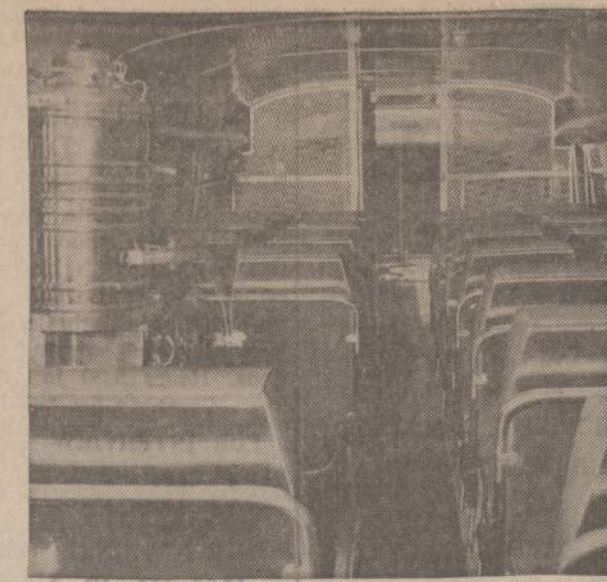
MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
DIDZIAUSIAS PAVEIKSLAS,
ZEMIAUSIA KAINA!
NAUJAUSIOS TIK IŠLEISTOS
SPALVOTOS TV
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. —
Seštadieni. ir sekmadieni. nuo 8:30 iki
9:30 val. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Cook apskrities administracija nutarė įsigyti automobilių keliniamis pervaži, iš kurio jie negalėtų pabėgti. Mašina kainuos 47,000 dolerių, bet turės visus patogumus ir bus gerai apkaustyta grotomis.

į sv. Petro mokyklos svetainę, Kenoshoje, paminėti LB Kenosha-Racine apylinkės veiklos dešimtmetį. Dalyvavo JAV LB c. vald. p-kas J. Jasaitis, Čikagos apygardos p-kas Stp. Ingauinis, vald. sekretorė B. Vindašienė, prof. dr. J. Genys su žmona iš Washingtono, Milwaukee LB apl. p-kas Vyt. Janušonis su žmona, med. gydytoja, kun. Urbanavičius, MIC, kun. Ant. Kelpšas, MIC, kun. P. P. Činikas, MIC ir kiti. Buvo svečių iš Milwaukee ir Waukegano.

Lietuviškus pietus malda pradėjo kun. Urbanavičius, MIC. Kai svečiai pasisotino įvairiais valgiais, kurių buvo prigiminta apščiui, apl. p-kas Br. Juška davė plačią Kenosha ir Racine lietuvių kultūrinės veiklos apžvalgą, kuri reikalinga atskiro aprašymo. Po jo trumpą ir svarų žodį tarė LB c. vald. p-kas J. Jasaitis. Toliau buvo pristatyti garbės svečiai ir asmenys, dirbą lietuviškoje veikloje.

Programoje pasirodė sv. Kazimiero choras, vad. J. Grimsko, ir liet. tautinių šokių grupė "Bijūnas", vad. St. Milašiaus. Abi grupės buvo klausytojų ir žiūrovų šiltai sutiktos. Br. Juška apylinkės vardu joms padėjo už paramą lietuviškai veiklai ir įteikė apylinkės dovaną — kiekvienai po 50 dolerių. Taip pat savo asmening 10 dol. auką chorui įteikė apl. narys Vl. Gulbinas. Minėjimo vaisės arba lietuviški pietūs, kaip jas buvo pavadinę rengėjai, užsitęsė iki vėlyvo popiečio, vieniems besitarant apie lietuvišką veiklą, kitiems prisimenant praėjusius įvykius, tretiems trepsint prie šokių muzikos ir panašiai.

Visas minėjimas praėjo jaukioje aplinkumoje ir buvo gerai paruoštas, tai nepuolnas apl. valdybos ir jos taltininkų, o ypač p-ko Br. Juškos ir vald. narės, vyr. šeiminkės Marytės Vedeikiėnės. P. Petrušaitis

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinis Konsulas Čikagoje paieško šių asmenų:

Bražūnas Jonas, gyvenęs East Chicago, Ind.
Gasparas Emilis, Emilijos ir Henriko sūnus, tarnavęs voikičių daliniuose.

Gudas Jonas ir jo žmona Ona (Ališauskaitė), kilę nuo Sudargo, gyvenno Marquette Parke.

Gutauskai Bronius ir Juozas, Juozo sūnūs, iš Alytaus apskr. Seirijų valsč., Metelių parap. Mockonių kaimo. Atvykę 1918-19.

Januškis Artūras, Jono sūnus, gyvenęs Chicagoje.

Kreiza Antanas, Povilo sūnus, gyvenęs Chicagoje.

Markus (Markvenas) Petras, gyvenęs Brookfield, Ill.
Mickevičius Vladas (Walter Mitkewich), gyvenęs Herrine.

Namajuska Antanas, gyvenęs Los Angeles, vėliau Chicagoje.

Palukaitis Juozas ir Palukaitytė Magdė, Juozo vaikai, gyvenę Chicagoje.

Radzišauskai Steponas ir Stasys.

Reičiūnas Vincas, Izidoriaus sūnus, gimęs 1909 Antkalniškioje.

Veršelis Vytautas, Emilio Gasparo draugas.

Kompensacijų ar palikimų reikalais įsiekomi:

Gedmin Edward, gyvenęs 347 East ar West 95th St., Chicagoje.

Kauneckio Ben, gyvenusio Marquette Parke, giminės ar pažįstami.

Markvenas Peter, gyvenęs Brookfield, Ill.
Matusevičienė Gornaitė Eugenija, Antano našlė, gyvenusi Marquette Parke.

Taraškevičienė Elena ir jos sūnus Taraškevičius Vytautas (Vitold), gyvenę So. Artesian Ave.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti.

Lietuvos Generalinis Konsulas, 6147 So. Artesian Ave. Chicago, Ill. 60629
Telefonas RE 7-8334.

SPECIALŪS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

Sekmadieni, birželio 11 dieną, specialūs CTA busai veš čikagiečius į "Naujienu" Pkniką. Pirmas busas lygiai 12:00 val. po pietų paims žmones nuo "Naujienu" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvių Auditorija ir paims ten pikniku norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Antras busas išvažiuos lygiai 1:00 P. M. nuo Naujienu. Bridgeporte jis sustos ties Lietuvių Auditorija, o vėliau įvažiuos į Archer Ave. Sustos Archer ir Western Avenue, Archer ir Kedzie Ave., o vėliau sustos Kedzie ir 55-ta, Kedzie ir 63-čia, Kedzie ir 71-ma, o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą.

Vakare pirmas busas išvažiuos 6 valandą vakaro, o antras busas išvažiuos 7 val. vakaro.
Kelionė į Pkniką ir atgal (round trip) kainuos \$1.50.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Pavasarinis NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės ša. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporto, Brighton Parko ir kitų mišnių apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kairę esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai tiems geriausia naudotis Willow Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wentworth Road, pervaziuoti jau suminėtus kanalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.
Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.
Komisija Pknikui Ruošti

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks birželio 6 d., antradieni, 8:00 val. vakaro Vengeliškių salėje, 4500 So. Talman Ave. Kviečiame visus narius bei norinčius įstoti naujais nariais gausiai dalyvauti. Po susirinkimo įvyks vaisės. M. U., nut. rašt.

Bridgeporto Namų Savininkų Dr-jos pusmetinis susirinkimas įvyks antradieni, birželio 6 d., antradieni, 8:00 val. vakaro. Halsted St., 7:30 val. vakaro. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. Per vasarą susirinkimų nebus, kitas susirinkimas bus spalio 3-čią. Šiame susirinkime bus vaisės.
A. Kaulakis, rašt.

S. L. A. 36 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks trečiadieni, birželio 7 d. Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Kurie dar neužsimokėję savo duokles, tai būtina užsimokėkite, nes per vasarą susirinkimų nebus. Kitas susirinkimas bus spalio 4 dieną.
Kaulakis, rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks trečiadieni, birželio 7 d., Vengeliškių salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 8:00 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes po šio susirinkimo nutarta du mėnesiu atostogų. Nariai užsilikę su 1967 metų mokesčiais, malonėkite užsimokėti šiame susirinkime.
Adela Burba, rašt.

— Biržanų Klubo metinis susirinkimas įvyks 5 m. birželio mėn. 10 d. 7 val. vak. P. Bružo valgyklos salėje, 5101 So. Richmond St. Bus renkama nauja valdyba. Narius gausiai dalyvauti kviečia
Klubo Valdyba

— Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 226 kuopos susirinkimas įvyks trečiadieni vakare, birželio 7 d., įprastoje vietoje, 3900 W. North Ave. Nariai prašomi atvykti ir užsimokėti duokles — kuriems reikalinga tai padaryti. Sekantis susirinkimas įvyks tik rugšėjo mėnesi.
K. Čepukas

NESUSIKALBEJO

Vakarietis turistas, keliaudamas anapus Geležinės uždangos užsuko į Čekoslovakiją. Užsiviešėjęs Prahėje vėlai vakare sugrįžti į viešbutį jis kreipėsi į pirmąjį pasitaikiusį taksį, klausdamas šoferio, ar laisvas?
"Deja, ne; aš esu čekas", atsakė šoferis.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausio gėles ir vainikais, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

Telegrama |
Visas Pasaulio
Dalis
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲS VISTA
REpublic 7-9600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago.
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijoms
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone 636-2320

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Tūkstantinė egzekucija gengsteriams nepasisėkė

Ketvirtadienio naktį buvo suimti du asmenys, kaltinami tūkstantinio žmogaus nužudymu Chicago's gengsterių tarpusavimių kare. Vasario 22 dieną buvo rastas gengsterišku stilium nušautas ir užmiešio pakelėje į smėgo pusį išverstas buvęs menko kalibro gengsteris, Ribert Hannah, 31 metų, kurį kriminalo sindikatas įtarė esant išdaviku.

Suimtiesiems Miss Betty Ruddiford, 27, ir John Mandel, 20, policija pasakė, kad einant konstitucijos teisėmis jie gali nieko nesakyti. Jie nieko ir nesakė. Iki šiol gengsterių...

KAIP STIPRIAUS LAIKYTI DIRBTINIUS DANTIS SAVO VIETJOJE

Ar dirbtiniai jūsų dantys, nuslysdami, nukrisdami ar judėdami sukelia jums nemalonumą, kai jūs valgote, juokiatės, ar kalbate? Tik pabarstykite truputį FASTEETH ant savo plėkštelių. Šie alkaliniai (ne rūgštieji) milteliai dirbtinius dantis laiko stipriai ir patogiau. Nėra limpančio, klijuojančio, tešinio skonio ar jausmo. Neparūgšta. Sustabdo "plėkštelių kvapą". Gerai pritaikytos plėkštelių yra būtinos sveikatai. Nuolat lankykite savo dantų gydytoją. FASTEETH galima gauti bet kurioje vaistinėje.

SIUNTIAMI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APORAUŲ AGENTŪRA: namų automobilių, gyvenbės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

SIUNČIAMSI SIUNTIAMI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENĖ

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RRepublic 7-1941

SAUNA — GARŲ PIRTIS — MASAZAS

ESTELLE'S BEAUTY SALON — 903 W. 35 Street, Chicago. Sauna gelbsti sergantiems artritu, sustiprina kraujo apytaką, nervus ir sumažina svorį. ELEKTROLOGISTĖ ANNE M. VINCUS Išnaikina veido, kūno plaukus, antakiams duoda gražią formą. Susitarimui skambinti kasdien išskyrus pirmadienius YA 7-1953.

Pavasarinis Naujienų PIKNIKAS

įvyks sekmadienį, š. m. birželio mėn. 11 dieną BUČO SODE

Patariame iš anksto tą dieną skirti Naujienų piknikui

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JUNE 6, 1967

riai Chicagoje nužudė 1003 suvokusius ir iš jų daugiau kaip 95 nuominčiai liko neišsiskinti.

Planas sumoderninti miesto vakarų pusę

Meras Daley paskelbė didelį planą Chicago's miesto vakarinei daliai perstatyti. Toji dalis yra tarp Kinzie St. šiaurėje, Western ave. rytuose, Cicero ave. vakaruose ir sanitarinio kanalo pietuose, apima devynias ketvirtines mylios plotu su rytiniu ir vakariniu Garfield parkais, šiaurinė ir pietinė Lawndale ir dalimi Austin apylinkių su 300,000 gyventojų, kurių didžiausia dauguma yra negrai. Numatyta pašalinti įvairius lūšnynus, statyti naujus pastatus, apsidinti aljomis sujungti apartamentinius dangoraižius su Douglas ir Garfield parkais, apvalyti nuo apleistų komercinių pastatų Madison, Western, Kedzie, Pulaski, Roosevelt, Cermak ir 31 gatves, išvesti naujas masinio tranzito linijas, atnaujinti Filimore policijos stotį ir pastatyti vieng 4 metų kolegiją, kitą junior kolegiją (progimnaziją).

Luci greit bus mama

Pranešama, kad prezidento dukte Luci, 19-metė Nugentienė, savo pirmojo kūdikio laukia kitą šeštadienį, birželio 17 d. Jei bus berniukas, numatyta pakrikštyti Lyndonu ir galbūt Geraldu, pagal Patriko Nuginto tėvą. Jei bus mergaitė, vardas dar nenumatytas. Jaunavedžiai gyvena naujoje \$60,000 namuose, Austin, Tex.

Moterų ginklas-ašaros

Illinojaus atstovų butas 91 balsu prieš 41 priėmė įstatymo projektą, kuriuo leidžiama moterims savisaugai nešiotis švirkštinius su ašarinėmis dujomis. Įstatymas persijast senatui. Vienas čikagiškis atstovas Harold Washington baimijosi, kad leidus moterims nešiotis tokias ginklas, juos šmugelio būdu pradės ir valkatos ir profesionalai plėšikai įsigyti, o kitas čikagiškis atstovas Henry Kleine pranešė, kad jau kelios valstybės leidžia savo piliečius apsiginkluoti ašarinėmis dujomis.

"Maršuosim", sako NAACP

Nacionalinė asociacija spalvotiems žmonėms padėti (N. A. A. C. P.) pradės maršuoti, piketuoti ir sedėti, jei Illinojaus legislatūra neišleis viešo laisvo apsigyvenimo (open housing) įstatymo, pranešė tos negrų organizacijos sekretorius Sydney Finley. Jis jau davęs instrukcijas visiems 56 NAACP skyriams Illinojų "pradėti tiesioginę programą", jei įstatymas nepraeis. Bet tos pačios organizacijos Chicago's skyriaus sekretorius McClellan atsakė, jog jis abejoja, kad Chicago's skyrius tokiose demonstracijose dalyvaus. "Šis...

Antano Skėmos Raštų I-ojo tomo pristatymo vakaras

birželio 10 d., 8 val. vak., Bales Mokyklos Teatre, 2515 W. 69th St. Programoje dalyvaus dr. Rivydas Šilbajoris, aktorė Regina Stravinskaitė, Leonas Barauskas, Rimas Vėžys ir kompozitorius Darius Lapinskas. Visuomenė yra maloniai kviečiama atsilankyti ir ta pačia proga įsigyti I-ąjį raštų tomą ir užsiprenumeruoti II-ąjį ir III-ąjį.

BALFO Chicago's Apskriaties piknikas

įvyks birželio 18 d. Bučo darže, Willow Springs, Ill. kviečiame dalyvauti. Valdyba (Pr).

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

ELECTRICAL WORK WANTED Fee estimates any time. 254-2202

Demonstracija prieš lušnynų nugriovimus

Praeitą penktadienį Chicago's miesto valdybai beposėdžiaujant atžygiavo į valdybos rūmus ("rotušę") didelis būrys demonstrantų, daugiausiai negrų, iš miesto pietinės dalies ir šaukdami "Stop urban renewal!" (Sustabdyti miesto atnaujinimą) nutraukė posėdį. Apie 100 policininkų demonstrantus pašalino iš posėdžių salės ir koridorių, ir jie pavakšiojoje aplinkui valdybos namus išsikirsė pažadėję ateiti kitą penktadienį. Jie reikalauja, kad bent 60 nuošimėjų vietoje nugriautų lušnynų statomų naujų namų būtų skirta žemo uždarbo šeimoms gyventi ir kad atnaujinimas būtų vykdomas tokiu būdu, kad nuvalius vieną bloką būtų jame pastatomi nauji gyvenamieji namai ir tik po to pradėti kiti lušnynai griauti.

TRUMP AI

Dr. Laimutė O. Griniūtė persikėlė iš 4038 Archer Ave į 2523 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629. Naujas telefonas 778-7593.

Lietuvių Informacijos Centras

praneša, kad gegužės 19 ir birželio 1 dienomis, NBC Televizijos Atstovas Edward Spiegel, "Bell Telephone Hour" Producers- Direktorius, filmavo Jaunimo Centrą ir ištraukė iš operos Gražina. Jis ruošia vienos valandos "Bell Telephone Hour" programą pavadintą "Music of Chicago", kuriai žada panaudoti ir ištrauką iš Jurgio Karnavičiaus operos. Ši transkontinentalinė programa, kurią žiūrės virš 25 milijonų žmonių, yra planuojama sekančių metų sausio ar vasario mėnesiais.

Vladas Konstantinavičius, tauragiškis, buvęs Marquette Parko namų savininkų ilgameitis finansų sekretorius, Tauragės Klubo ir Balfio 5 skyriaus išdininkas, sunkiai serga ir guli savo namuose. Jam visi nariai siunčia geriausias linkėjimus ir linki sveikatos.

Antano Skėmos Raštų I-ojo tomo pristatymo vakaras

birželio 10 d., 8 val. vak., Bales Mokyklos Teatre, 2515 W. 69th St. Programoje dalyvaus dr. Rivydas Šilbajoris, aktorė Regina Stravinskaitė, Leonas Barauskas, Rimas Vėžys ir kompozitorius Darius Lapinskas. Visuomenė yra maloniai kviečiama atsilankyti ir ta pačia proga įsigyti I-ąjį raštų tomą ir užsiprenumeruoti II-ąjį ir III-ąjį.

BALFO Chicago's Apskriaties piknikas

įvyks birželio 18 d. Bučo darže, Willow Springs, Ill. kviečiame dalyvauti. Valdyba (Pr).

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

TYPIST MUST BE GOOD

Telephone work and variety of duties in sales dept. of HINCKLEY & SCHMITT THE WATER COMPANY. SALARY OPEN PAID WEEKLY Free Company Benefits Convenient to Ravenswood 'L' Near Mart Please Call for Interview

MISS PAUL SU 7-6540

DIRBANČIAI PORAI REIKALINGA SEIMININKĖ — VIREJA

Gyventi vietoje. 5 darbo dienos. Privatus kambarys, vonia ir TV. Atlyginimas pagal susitarimą. Yra 2 berniukai 13-14. Maloni aplinka. Geri namai tinkamam asmeniui, Lincoln Park apyl. Turi kalbėti kiek angliškai. Tel. 467-9200 Ext. 570 Nuo pirmadienio iki penktadienio.

SIAURINĖS ČIKAGOS KLEBONIJAI REIKALINGA SEIMININKĖ.

Geras atlyginimas. Gyventi vietoje ar kitur. Reikalingos rekomendacijos. AF Box 147. 223 W. Washington St. Chicago, Ill. 60606

ALTERATION WOMEN

Experienced in working on Better Suits, Coats and Dresses. Excellent Working Conditions. 5 day week Better than average Salary. References. KANE'S 4742 W. Madison St.

REIKALINGA VALYTOJA

Kolegijos mokytojos mažai šeimai. 4 darbo dienos po 5 valandas, \$2 į valandą. Turi kalbėti kiek angliškai. Skambinti UN 9-5722

REIKALINGA SEIMININKĖ - Vaikų prižiūrėtoja.

Gyventi vietoje. 5 darbo dienos. Privatus kambarys, 3 mokyklinio amžiaus vaikai. Atlyginimas pagal susitarimą. Geri namai tinkamam asmeniui. Šiaurės vakarai. Geras susiekimas. Turi mokėti kiek angliškai. Tel. 774-9358 po 6 val. vak.

WOMEN

We have openings at our warehouse and general offices for both skilled and unskilled laborers. WORK MONDAY THROUGH FRIDAY 8 A. M. TO 4 P. M. Good starting salary, free Blue Cross and Blue Shield, free life insurance, 20% discount and free coffee at lunch. Phone weekdays Miss MILLER HA 7-3130 LERNER SHOPS 310 W. Polk St.

FARMS FOR SALE

Okial Pardavimui COUNTRY HOME, MICHIGAN 120 mylių nuo Čikagos, 7 kamb. namas. Modernūs įrenginiai. 10 akrai ir 3 akrų miško. Vaisių medžiai. \$10,000 arba geriausias pasiūlymas. Skambinkite 376-5268 po 5 val. vak.

REWINDERS

to work in converting department for gifts wrap manufacturers. Generous company benefits. St. Clair Mfg. Corp. 120 — 25th AVENUE BELLWOOD, ILL. 544-8800

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMI 3 1/2 kambariai Marquette Parke. Skambinti tel. 778-8955.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos UNION PIER, MICH. POB # 3, Townrod, į rytus nuo geležinkelio, savininkas parduoda: 2 namus, 5 katedžius ir 9 akrus žemės. Savininkas JAMES KROB

JONAS UMBRASAS,

gyvenantis 3701 West 64 St., baigė St. Rita aukštesniąją mokyklą ir rengiasi studijuoti Illinois Universitete, esančiame pačioje Chicagoje. Jonas Umbrasas gavo Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų stipendiją.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

ADVERTISING SUPPLIES DEPT.

Packaging and stock control. Experience desirable. Good opportunity for someone who prefers to work with his hands, rather than sit at a desk. Will train on the Multilith. Good starting salary and working conditions. Hours 8:30 to 5 P. M. Company benefits. FOR INTERVIEW CALL CL 4-4500 EXT. 210

MIDAS INTERNATIONAL CORP.

4101 W. 42nd PL. METALO ŠTAMPAVIMO IR KARPAMO OPERATORIAI LYDYTOJAI PAGESBININKAI

PATYRUSIEJI PLENO PLOKŠČIŲ IŠDIRBIME. PASTOVUS DARBAS. GEROS GALIMYBES PAKELIMUI. OAKLEY STEEL PRODUCTS CO. 650 So. 28th Ave. BELLWOOD, ILL.

TOOL CRIB ATTENDANT

Experienced tool crib man, high school grad, draft exempt to age 50 for new crib. Good wages, overtime. Apply REALEMON CO. 1200 W. 37th STREET No phone calls. An Equal Opportunity Employer

SILK SCREEN OPERATOR

Set — up and do manual silk screening. Experience preferred, but will train. Age to 55, if in good health. COMPANY BENEFITS. LUNDELL CONTROLS, INC. 772 - 8200

MEDŽIO DARBININKAI

PATYRĘ, JEI NE — ISMOKYSIME PIKLIŲ DILDINTOJAI ASTRINTOJAI SLIFUOTOJAI LYGINTOJAI VIRSLAIKIS

THE HARMONY CO.

4600 So. KOLIN MACHINE SHOP TRAINEES

Qualified applicants will be trained to set-up and operate lathes, milling machines, planers, boring machines and other machine tools. GOOD PAY • VACATION • HOLIDAYS

WABCO

(WESTINGHOUSE AIR BRAKE CO. — MINING MACHINE DIVISION) 4834 So. HALSTED (An Equal Opportunity Employer)

CHAUFFEUR

WANTED FOR 6 DAYS A WEEK Must be able to travel and assist nurse with invalid, when needed. Permanent position. References, English necessary. Salary open. Call for appointment: DE 7-4888 Ask for Miss CANIK

REWINDERS

to work in converting department for gifts wrap manufacturers. Generous company benefits. St. Clair Mfg. Corp. 120 — 25th AVENUE BELLWOOD, ILL. 544-8800

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMI 3 1/2 kambariai Marquette Parke. Skambinti tel. 778-8955.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos UNION PIER, MICH. POB # 3, Townrod, į rytus nuo geležinkelio, savininkas parduoda: 2 namus, 5 katedžius ir 9 akrus žemės. Savininkas JAMES KROB

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BELL — REALTY

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

ANT KAMPINIO SKLYPO modernus 2 butų pastatas. 4 miegamieji, 2 vonios kiekviename bute. Kreiptis pas savininką tel. HI 5-8739

REIKIA PARDUOTI NUOSAIVYBE

esančią 110 E. 107 St. Apkalts 7 kamb. namas su 1 1/2 vonios kamb. Uždaras porčius. 2 masinių garažas. Arti bažnyčios ir mokyklos. Kaina priimama kiekvienam. Skambinti po 5 val. vak. Seštadienį ir sekmadienį visą dieną. BE 8-6699

7237 So. FAIRFIELD parduodamas 5 kambarių mūrinis bungalow, šakotos pušies rūšys, potvynio kontrolė. Kaina \$18,200. Namą galima apžiūrėti po 6 val. vakaro, o savininką rasti 7231 So. FAIRFIELD.

CICERO — ARTI 22 ir 56 GATVIU 6 butų. Pajamų \$8,400. 2x5, 4x4. 3 mašinių mūrinis garažas. \$65,000. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

BANGA T. V.

Pardavimas ir taisyimas vietinių ir užsieninių T. V. ir radio aparatų. 2649 WEST 63rd STREET Telef. 434-0421 P. RUDENAS K. ŠIMULIS

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstajoj Pigūs automobilių draudimai.)

POCIUS DECORATING CO.

Dažai ir dekoruoti iš lauko ir vidaus senus ir naujus namus. Taip pat ir viešus pastatus. Telef. 927-2809

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobiliai — Sunkežiniai KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT 4030 Archer VI 7-1515

REMĖKITE TUOS BIZNIEJUS

URIĖ GARSINASI "NAUJENOS"

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS (atyrusių specialistų nauji ir taisyimo darbai. Įvairūs stogai ir kaminalai. Dažymas iš lauko pusės.) A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 (ikainavimas veitui, kreipkitės bet kada.) PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS